

Sygn. akt: I C 524/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Nowicka - Midziak
-----------------	----------------------------------

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 czerwca 2020 r. w G.

sprawy z powództwa (...) **S.A. w B.**

przeciwko **A. P.**

o zapłatę

1. umarza postępowanie w sprawie co do kwoty 7160 zł. (siedem tysięcy sto sześćdziesiąt złotych);
2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9 297,36 zł. (dziewięć tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt siedem złotych trzydzieści sześć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 27 kwietnia 2019r do dnia zapłaty;
3. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
4. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 381,28 zł. (trzysta osiemdziesiąt jeden złotych dwadzieścia osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt: I C 524/19

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł pozew przeciwko A. P. domagając się od pozwanej zapłaty kwoty 37.057,88 zł wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 27 kwietnia 2019r. do dnia zapłaty, wskazując, że roszczenie wynika z weksla wystawionego przez pozwaną w dniu 16 czerwca 2018r. na podstawie którego pozwana zobowiązała się do spłaty w dniu 26 kwietnia 2019r. kwoty wskazanej na wekslu. Pozwana wpłaciła jedynie kwotę 2.320 zł, po czym zaprzestała spłaty. Jak wskazano, weksel został wystawiony przez pozwaną na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia z tytułu pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 16 czerwca 2018r., a na dochodzoną kwotę składa się: suma pozostałych do zapłaty rat pożyczki oraz należne maksymalne odsetki za opóźnienie liczone zgodnie z art. 481 § 2¹ kc.

(pozew k. 3-3v)

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, zarzucając niewykazanie istnienia roszczenia, brak postawienia środków pieniężnych do dyspozycji pozwanej, nieprawidłowe wypełnienie weksla, brak wymagalności roszczenia. Pozwana podniosła, że powódka nie przedłożyła żadnego dokumentu, który wskazywałby, że umowa została skutecznie wypowiedziana pozwanej i pożyczka została postawiona w stan natychmiastowej wymagalności, a także

zaprzeczyła, aby kiedykolwiek otrzymała wypowiedzenie. Nadto, zarzuciła, że powód przedłożył dokumenty nie potwierdzone za zgodność z oryginałem przez występującego pełnomocnika, a przedstawione kopie nie mają charakteru dowodu. Pozwana zarzuciła także, że postanowienia umowy pożyczki dotyczące prowizji oraz opłat za (...) stanowią niedozwolone postanowienia umowne. Zdaniem pozwanej prowizja jest zawyżona, a powódka nie udowodniła, że opłata ta była niezbędna i że poniosła ją w wysokości wskazanej w umowie. Prowizja obejmować miała koszty czynności związanych z przygotowaniem umowy pożyczki, zaś w przypadku spornej umowy nie sposób uznać, aby czynności związane z zawarciem umowy były czasochłonne. Prowizja miała charakter comiesięcznej opłaty i obejmowała czynności związane z zarządzaniem kontem umowy pożyczki, monitorowaniem terminowości obsługi pożyczki, obsługą wniosków klienta, usługi contact center i wysyłki komunikatów sms. Powyższe czynności stanowią jednak przejawy bieżącej działalności powoda i ich koszt nie może obciążać bezpośrednio pozwanej. Opłata ta powinna obciążać pozwaną jedynie w zakresie rzeczywiście poniesionych wydatków poniesionych w związku z obsługą umowy stron. Zdaniem pozwanej comiesięczny charakter prowizji stanowi próbę ominięcia przepisów dotyczących odsetek maksymalnych. Powód nie wykazał jakie to czynności jego pracowników składają się konkretnie na prowizję. Nadto, jak podniosła pozwana powódka nie przedstawiła dowodu doręczenia pozwanej nie tylko wypowiedzenia, ale i wezwania do zapłaty zaległych rat.

(pismo procesowe z dnia 3 stycznia 2020r. k. 24-27v)

W toku postępowania powód cofnął pozew co do kwoty 7.160 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

(pismo procesowe powoda z dnia 22 stycznia 2020r. k. 81-82)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 czerwca 2018r. pozwana A. P. zawarła z powodem (...) S.A. z siedzibą w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Na mocy tej umowy powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 17.000 zł. W związku z udzieleniem pożyczki powód pobrał: opłatę przygotowawczą w kwocie 129 zł, wynagrodzenie prowizyjne w kwocie 14.871 zł oraz wynagrodzenie z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy (...) w kwocie 2.000 zł. Pożyczka miała być spłacona w 48 równych miesięcznych ratach kapitałowo – odsetkowych w wysokości po 862 zł każda. Pierwsza rata pożyczki była płatna w dniu 26 września 2018r., zaś ostanía rata w dniu 26 sierpnia 2022r. Całkowita kwota do zapłaty przez pozwaną wynosiła 41.376 zł. Pożyczka była oprocentowana według stałej stopy oprocentowania w wysokości 9,94 % w skali roku. W myśl pkt 4.1 jeśli pożyczkobiorca nie spłacił w terminie poszczególnych rat lub ich części lub innej kwoty związanej z umową, niespłacona kwota stawała się zadłużeniem przeterminowanym, od którego pożyczkodawca naliczał odsetki za opóźnienie za każdy dzień opóźnienia w wysokości rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego równej stopie odsetek maksymalnych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2¹ kc. Zgodnie z pkt 8.1 ppkt a umowy pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę w przypadku, gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. Pożyczkodawca zobowiązany był do zachowania 30 - dniowego okresu wypowiedzenia. Wedle pkt 8.2 umowy pożyczkodawca miał prawo wypełnić weksel in blanco, o którym, mowa w pkt 3.1 (a), na zasadach określonych w deklaracji wekslowej w przypadku gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania.

Zgodnie z pkt 15 umowy w ramach usługi (...) pozwanej miały przysługiwać prawo do jednorazowego w całym okresie kredytowania, według swojego wyboru, skorzystania: z bezpłatnego odroczenia maksymalnie dwóch kolejnych terminów płatności rat albo z bezpłatnego obniżenia o 50 % maksymalnie czterech rat. Odroczone raty lub części obniżonych rat miały zostać spłacone w dodatkowym okresie kredytowania. Nadto, w ramach usługi maksymalny termin postawienia pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy został skrócony do 10 dni roboczych, a także pożyczkobiorcy miał przysługiwać pakiet powiadomień sms, wysyłanych na nr telefonu pożyczkobiorcy, obejmujący powiadomienia o przelewie pożyczki na konto w chwili wypłaty pożyczki, terminie płatności raty – na 5 dni przed terminem płatności raty oraz o zaksięgowaniu płatności raty na koncie pożyczkodawcy. Wskazano, że skorzystanie

z (...) zależy od woli pożyczkobiorcy. W przypadku nieskorzystania przez pożyczkobiorcę z części lub wszystkich dodatkowych uprawnień w ramach (...) w całym okresie kredytowania nie ma wpływu na cenę (...), pobieraną zgodnie z pkt. 1.4 (c) umowy.

Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowił weksel własny in blanco opatrzony klauzulą „nie na zlecenie”. Zgodnie z deklaracją wekslową pożyczkobiorca upoważnił pożyczkodawcę do wypełnienia weksla i upoważnił go do wpisania domicyliatu i wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą zadłużeniu wystawcy wobec pożyczkodawcy wynikającemu z umowy pożyczki. Powód miał prawo do wypełnienia weksla, gdy opóźnienie w płatności kwoty równej wartości jednej pełnej raty przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

(dowód: umowa pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 18 czerwca 2018r. k. 40-42 wraz z harmonogramem spłaty k. 43, deklaracja wekslowa k. 7)

Pismem z dnia 26 lutego 2019r. powód wezwał pozwaną do zapłaty zaległych 2 rat pożyczki wymagalnych w dniach 26 stycznia 2019r. i 26 lutego 2019r. w łącznej kwocie 1.424 zł w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki. Wezwanie zostało pozwanej doręczone w dniu 6 marca 2019r.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 26 lutego 2019r. k. 45 wraz z potwierdzeniem nadania k. 46-48, wydruk potwierdzenia doręczenia z portalu emonitoring.poczta-polska.pl k. 49-49v)

Pismem z dnia 27 marca 2019r. powód wypowiedział pozwanej umowę pożyczki gotówkowej nr (...). W piśmie powód wskazał, że na zadłużenie pozwanej składają się należności z tytułu niespłaconej pożyczki – 39.352 zł i umowne odsetki z tytułu braku spłaty rat w terminie za każdy dzień zwłoki w kwocie 25,88 zł. Jednocześnie, powód poinformował o wypełnieniu wystawionego przez pozwaną weksla in blanco, a także zastrzegł, że w przypadku nie otrzymania zapłaty w ciągu najbliższych 30 dni, sprawa zostanie skierowana na drogę sądową. Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanej w dniu 24 kwietnia 2019r.

(dowód: wypowiedzenie umowy k. 50 wraz z potwierdzeniem nadania k. 51-53, wydruk potwierdzenia doręczenia z portalu emonitoring.poczta-polska.pl k. 54-54v)

Powód wypełnił weksel na kwotę 39.377,88 zł i opatrzył go datą płatności 26 kwietnia 2019r.

(dowód: weksel in blanco k. 4)

Łącznie na poczet spłaty pożyczki pozwana wpłaciła kwotę 11.504 zł.

(dowód: karta klienta k. 83-83v)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd w całości ustalił na podstawie dowodów z dokumentów prywatnych przedłożonych przez powoda. Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej przedstawionych dokumentów w postaci: weksla, deklaracji wekslowej, umowy pożyczki, wypowiedzenia umowy, dowodów nadania czy wydruków z portalu internetowego potwierdzeń doręczenia etc. Podkreślić należy, iż weksel wystawiony przez pozwaną został przedłożony w oryginale, a jego forma nie budzi żadnych zastrzeżeń. Pozostałe dokumenty, mimo że zostały złożone w formie niewiarygodnych kserokopii, nie budziły wątpliwości Sądu, mimo że były kwestionowane przez stronę pozwaną. Zważyć należy, iż strona pozwana zakwestionowała wiarygodność przedstawionych niepoświadczonych kserokopii dokumentów, podnosząc, że nie posiadają one żadnej mocy dowodowej, jednakże nie podniosła żadnych merytorycznych zarzutów. Zważyć przy tym należy, iż zgodnie z poglądami wyrażanymi w orzecznictwie na tle aktualnego stanu prawnego „przepisy Kodeksu postępowania cywilnego co do zasady nie zawierają zamkniętego katalogu środków dowodowych i jedynie wyjątkowo formułują zakaz dopuszczania lub korzystania z niektórych środków dowodowych albo nakazują udowodnienie określonych okoliczności wyłącznie za pomocą niektórych

rodzajów dowodów. Nie odnosi się to jednak z pewnością do generalnego zakazu korzystania z kserokopii dokumentów. Zauważyć zwłaszcza wypada, że chociaż niewątpliwie nie są one dokumentami, to bezsprzecznie mogą być źródłem wiadomości tak o istnieniu dokumentów, jak i o ich treści. Inaczej mówiąc, nie są one wprawdzie bezpośrednimi dowodami z dokumentów, ale mogą zostać uznane za dowody pośrednie świadczące o istnieniu i treści dokumentów. (...). Z tego względu kserokopie, chociaż bezspornie nie są ani dokumentami ani nawet ich odpisami (kopiami) i to także w znaczeniu, w jakim obecnie obowiązujący (od dnia 8 września 2016 r.) przepis art. 243¹ kpc nakazuje stosować przepisy Kodeksu postępowania cywilnego do dokumentów, zawierających tekst, umożliwiających ustalenie ich wystawców, a zatem do wszelkich dokumentów tekstowych, a nie tylko do dokumentów urzędowych w rozumieniu art. 244 kpc lub dokumentów prywatnych w rozumieniu art. 245 kpc, to jednak nie można całkowicie odmówić im jakiegokolwiek znaczenia dowodowego (procesowego). Wziąć zwłaszcza trzeba pod uwagę, że wraz ze zmianą przepisów o dokumentach, z dniem 8 września 2016 r. zmienione zostało także brzmienie art. 308 kpc i aktualnie zgodnie z tym przepisem dowody z innych dokumentów niż wymienione w art. 243¹ kpc, w szczególności zawierających zapis obrazu, dźwięku albo obrazu i dźwięku, sąd przeprowadza, stosując odpowiednio przepisy o dowodzie z oględzin oraz o dowodzie z dokumentów. W świetle tego przepisu stwierdzić należy, że oprócz dokumentów, zawierających tekst i umożliwiających ustalenie ich wystawców (czyli dokumentów tekstowych), obecnie Kodeks postępowania cywilnego zna także inne rodzaje dokumentów, zawierających w szczególności zapis obrazu, dźwięku albo obrazu i dźwięku. Z tego punktu widzenia kserokopia może zostać uznana za zapis obrazu (wyglądu) dokumentu, podobnie jak np. fotografia dokumentu. Abstrahując od technicznego sposobu wykonania tego obrazu (czyli sposobu zapisania obrazu dokumentu), niewątpliwie nie można uznać, że niepoświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia co do zasady w ogóle nie może stanowić dowodu na istnienie dokumentu i jego treść (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 lutego 2019r., I AGa 367/18, L.). W niniejszej sprawie pozwana skoncentrowała się wyłącznie na formalnym kwestionowaniu dopuszczalności skorzystania przez powoda z kserokopii dokumentów, natomiast nie wdała się w merytoryczne kwestionowanie ich wiarygodności lub mocy dowodowej. W szczególności w ogóle nie zarzuciła, że przedstawione kserokopie są niekompletne lub nieczytelne albo że zostały sfalszowane, tzn. sporządzone z nieistniejących lub przerobionych dokumentów (np. jako kompilacja lub zbitka kilku dokumentów). Taka argumentacja nie mogła zostać uznana za wystarczającą do uznania, że pozwana skutecznie podważyła wiarygodność i moc dowodową przedłożonych przez powoda dowodów z kserokopii.

Przechodząc do kwestii merytorycznych należy wskazać, że w niniejszej sprawie powód swoje roszczenia wywodził z weksła gwarancyjnego in blanco wystawionego przez pozwaną w celu zabezpieczenia roszczeń powoda wynikających z umowy pożyczki gotówkowej (kredytu konsumenckiego) zawartej w dniu 18 czerwca 2018r., następnie wypełnionego przez powoda na kwotę 39.377,88 zł i opatrzonego datą płatności 26 kwietnia 2019r. W związku z powyższym podstawę prawną powództwa stanowiły przepisy ustawy z dnia 28 kwietnia 1936r. – Prawo wekslowe (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 160; dalej: Prawo wekslowe). Zgodnie z art. 104 Prawa wekslowego odpowiedzialność wystawcy weksła własnego jest taka sama, jak akceptanta weksła trasowanego. Natomiast w myśl art. 28 prawa wekslowego przez przyjęcie trasat zobowiązuje się do zapłacenia weksła w terminie płatności.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwana podniosła szereg zarzutów przeciwko żądaniu pozwu, dotyczących m.in. wymagalności roszczenia oraz wysokości zadłużenia z tytułu umowy pożyczki. Jak podnosi się w judykaturze po wniesieniu środka zaskarżenia od orzeczenia, wydanego na podstawie weksła gwarancyjnego, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Strony mogą zatem powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego, nawet jeśli okaże się, że roszczenie wekslowe nie istnieje (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 1997r., I CKN 48/97, L.).

Odnosząc się do zarzutów strony powodowej zawartych w piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2020r. co do braku obowiązku przedłożenia dokumentów dotyczących stosunku podstawowego (umowy pożyczki) w przypadku oparcia roszczenia na wekslu gwarancyjnym, to należy wyjaśnić, że zgodnie ze stanowiskiem (...) art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, iż sprzeciwia się on przepisom, pozwalającym na wydanie nakazu zapłaty

opartego na wekslu własnym, który stanowi gwarancję wierzytelności powstałej z umowy kredytu konsumenckiego, w sytuacji gdy sąd rozpoznający pozew o wydanie nakazu zapłaty nie jest uprawniony do zbadania potencjalnie nieuczciwego charakteru warunków tej umowy, jeżeli sposób wykonania prawa do wniesienia zarzutów od takiego nakazu nie pozwala na zapewnienie przestrzegania praw, które konsument opiera na tej dyrektywie (por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 13 września 2018 roku w sprawie C 176-17, publ. (...):EU:C:2018:711). W świetle powołanego judykatu nieprzedłożenie umowy pożyczki, należy odczytywać jako próbę uniemożliwienia Sądowi zbadania treści umowy pod kątem abuzywności, co może naruszać dyspozycję art. 3 kpc dotyczącą dokonywania czynności zgodnie z dobrymi obyczajami, zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek i stawiać powoda w uprzywilejowanej sytuacji procesowej nad pozwanym (konsumentem), a także stanowić nadużycie prawa procesowego wedle dyspozycji art. 4¹ kpc.

Sąd nie podzielił zarzutu strony pozwanej dotyczącego braku wykazania postawienia środków do dyspozycji pozwanej. Zdaniem Sądu powyższy zarzut stoi w całkowitej sprzeczności z działaniami pozwanej. Skoro bowiem pozwana spłacała raty pożyczki, mało tego nawet w toku niniejszego postępowania spłaciła część zadłużenia, to musiała mieć świadomość zwrotu przekazanej jej wcześniej sumy pieniężnej. W przeciwnym razie zachowanie pozwanej należałoby uznać za zupełnie nieracjonalne, tym bardziej, że część spłat została dokonana już po podniesieniu powyższego zarzutu.

Zdaniem Sądu brak jest również podstaw do kwestionowania skuteczności wypowiedzenia umowy pożyczki. Jak wskazano powyżej mimo przedłożenia jedynie kserokopii wypowiedzenia i wezwania do zapłaty, nie sposób uznać, że dokumenty te zostały w jakikolwiek sposób zmanipulowane. W każdym razie pozwana takich zarzutów nie podniosła. Należy zwrócić przy tym uwagę, że w sytuacji, gdy korespondencja została przesłana pozwanej, to z natury rzeczy powód nie dysponuje oryginałami tych dokumentów. Zebranego materiału dowodowego wynika natomiast, że strona powodowa w dniu 27 marca 2019r. skierowała na aktualny adres pozwanej oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z zachowaniem 30 - dniowego terminu wypowiedzenia. Wypowiedzenie zostało skierowane na adres G. ul. (...), a więc adres pod którym pozwana faktycznie zamieszkiwała i nadal zamieszkuje. Przesyłka została przez pozwaną podjęta, co z kolei wynika z wydruku potwierdzenia doręczenia z portalu emonitoring.poczta-polska.pl. (...) z treścią umowy pożyczki, wypowiedzenie zostało poprzedzone wezwaniem do zapłaty z dnia 26 lutego 2019r. pod rygorem wypowiedzenia umowy. W tym zakresie również przedstawiono kopię wezwania wraz z potwierdzeniem jego nadania i wydrukiem potwierdzenia doręczenia z portalu emonitoring.poczta-polska.pl. (...) budzi przy tym wątpliwości, że pozwana w dacie wypowiedzenia pozostawała w opóźnieniu z zapłatą dwóch rat (także przy założeniu, że zadłużenie nie obejmowało opłat, których podstawą były klauzule abuzywne – do 27 marca 2019r. pozwana wpłaciła kwotę 2.024 zł, a do tego czasu wymagalnych było 7 rat), a tym samym ziszczyły się przesłanki do wypowiedzenia umowy. Stąd też z upływem terminu wypowiedzenia cały kapitał pożyczki stał się natychmiast wymagalny.

Wobec zarzutów podniesionych przez stronę pozwaną, Sąd zbadał klauzule dotyczące prowizji oraz opłaty za (...) zawarte w spornej umowie pod kątem ich abuzywności. Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W myśl art. 385¹ § 3 kc niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Z kolei wedle art. 385² kc oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

W myśl art. 385¹ § 3 kc niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy

zapropionowanego konsumentowi przez kontrahenta. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z treścią art. 385¹ § 4 kc ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje, a więc w niniejszej sprawie na stronie pozwanej. W judykaturze podnosi się natomiast, że okoliczność, iż konsument znał treść danego postanowienia i rozumiał je, nie przesądza o tym, że zostało ono indywidualnie uzgodnione. Konieczne byłoby wykazanie, że konsument miał realny wpływ na konstrukcję niedozwolonego (abuzywnego) postanowienia wzorca umownego. Przyjęcie takiego wpływu byłoby możliwe przede wszystkim wówczas, gdyby konkretny zapis był z nim negocjowany (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 6 kwietnia 2011r., I ACa 232/11, L.). Wszelkie klauzule sporządzone z wyprzedzeniem będą klauzulami pozbawionymi cechy indywidualnego uzgodnienia i okoliczności tej nie niweczy fakt, że konsument mógł znać ich treść (por. wyrok Sądu Apelacyjnego Warszawa z dnia 15 maja 2012r., VI ACa 1276/11, L.). W przedmiotowej sprawie – wbrew spoczywającemu nań ciężarowi dowodu – powód będący profesjonalistą i silniejszą stroną stosunku prawnego nie wykazał, że umowa w takim kształcie, jak załączona do akt sprawy, została indywidualnie uzgodniona przez strony. Zważyć należy, iż umowa została zawarta na standardowym druku umowy, jakim powód posługuje się w ramach swojej działalności gospodarczej, co wykluczało indywidualne uzgodnienie poszczególnych klauzul. W odniesieniu do kosztów usługi (...) powód podnosił, że usługa ta została wybrana przez pozwaną we wniosku o udzielenie pożyczki. Zważyć jednak należy, iż powyższej okoliczności powód nie udowodnił, albowiem nie złożył do akt sprawy wniosku o udzielenie pożyczki, na podstawie którego możnaby zweryfikować twierdzenia powoda. Stąd brak było podstaw do przyjęcia, że usługa ta została dobrowolnie wybrana przez konsumenta.

Dla uznania spornych klauzul za abuzywne konieczne było także ustalenie, czy klauzule te kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają jego interesy. Jak wskazuje się w doktrynie w stosunkach z konsumentami szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do wartości takich jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerłość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Postanowienia umów, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta, nie pozwalając na realizację tych wartości, będą uznawane za sprzeczne z dobrymi obyczajami. W szczególności w taki sposób kwalifikowane są wszelkie postanowienia, które zmierzają do naruszenia równorzędności stron stosunku, nierównomiernie rozkładając uprawnienia i obowiązki między partnerami umowy (por. M. Bednarek [w:] E. Łętowska (red.) System prawa prywatnego, t. 5, Warszawa 2006, s. 662-663; W. Popiołek [w:] K. Pietrzykowski (red.) Kodeks cywilny. Komentarz, t. I, 2005, art. 3851, nb 7; K. Zagrobelny [w:] E. Gniewek (red.) Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2008, art. 3851, nb 9). Sprzeczne z dobrymi obyczajami będą także działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności (por. I. Wesołowska [w:] C. Banasiński (red.) Niedozwolone postanowienia umowne, w: Standardy wspólnotowe w polskim prawie ochrony konsumenta, Warszawa 2004, s. 180). Postanowienia umowy lub wzorca umownego rażąco naruszają interes konsumenta, jeżeli poważnie, znacząco odbiegają od sprawiedliwego wyważenia praw i obowiązków stron. Pojęcie rażącego naruszenia interesów konsumenta nie może być sprowadzane tylko do wymiaru czysto ekonomicznego; należy też uwzględnić niewygodę organizacyjną, nierzetelność traktowania, wprowadzenie w błąd, naruszenie prywatności konsumenta (por. wyrok SN z 6 października 2004 r., I CK 162/04, (...) 2005, Nr 12, poz. 136; wyrok SN z 13 lipca 2005 r., I CK 832/04, B. (...), Nr 11). W wyroku z 13 lipca 2005r. I CK 832/04 Sąd Najwyższy stwierdził, że „w rozumieniu art. 385[1] § 1 kc "rażące naruszenie interesów konsumenta" oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast "działanie wbrew dobrym obyczajom" w zakresie kształtowania treści takiego stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku". Natomiast ocena, czy dane postanowienie wzorca umowy, kształtując prawa i obowiązki konsumenta, „rażąco” narusza interesy konsumenta, uzależniona jest od tego, czy wynikająca z tego postanowienia nierównowaga praw i obowiązków stron (nierównowaga kontraktowa) na niekorzyść konsumenta jest istotna, znacząca (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 2 sierpnia 2017r., I ACa 263/17, L.).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do postanowienia zastrzegającego obowiązek zapłaty kwoty 2.000 zł tytułem wynagrodzenia za usługę (...), Sąd doszedł do przekonania, że przedmiotowa usługa stanowiła niczym nieuzasadniony koszt, nie mający żadnego związku z faktycznymi, dodatkowymi czynnościami powoda, a także szczególnymi

uprawnieniami konsumenta. Należy zauważyć, że zgodnie z pkt 15 zd. ostatnie umowy nieskorzystanie przez pożyczkobiorcę z części lub wszystkich dodatkowych uprawnień w ramach „Twojego pakietu” w całym okresie kredytowania nie ma wpływu na cenę tej usługi. Zatem, nawet, gdyby konsument w ogóle nie korzystał z tego pakietu, a powód nie byłby obciążony żadnymi dodatkowymi czynnościami związanymi z obsługą pozwanego, to konsument i tak musiałby ponieść koszty tej usługi. W przedmiotowej sprawie nie wykazano, że pozwana korzystała z uprawnień wynikających z tego pakietu. Nadto, w treści umowy wskazano, że skorzystanie z tej usługi umożliwiało konsumentowi otrzymanie środków w przyspieszonym o 10 dni terminie. Na podstawie zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania można jednak stwierdzić, iż w ramach oferowanych na rynku produktów finansowych wypłata pożyczki zazwyczaj następuje szybciej, niż w terminie 14 dni (pkt 1.6), a zatem powyższa usługa nie jest dla konsumenta żadnym przywilejem czy korzyścią w stosunku do innych produktów .. (...) świetle powyższego należało uznać, że powyższy pakiet w żadnym stopniu nie wprowadził udogodnień dla pozwanej, a stanowił jedynie podstępne zawyżenie kosztów pożyczki i wygenerował dodatkowe wynagrodzenie dla powoda. Zwrócić także należy uwagę, że kwota obciążenia powinna odpowiadać okresowi korzystania z usługi, a nie całemu okresowi trwania stosunku pożyczki. Tymczasem w niniejszym przypadku czas korzystania z usługi nie miał żadnego znaczenia dla wysokości wynagrodzenia. Ponadto, nie ma żadnych dowodów, które wskazywałyby, że do pozwanej były kierowane jakiekolwiek powiadomienia w drodze wiadomości sms. Nadto, aktualnie koszt takich wiadomości jest niewielki, a kwota 2.000 zł w tym kontekście jawi się jako znacznie wygórowana.

Natomiast, odnośnie wynagrodzenia prowizyjnego w kwocie 14.871 zł, powód wywodził, że tak znaczny koszt prowizji wynikał z poniesionych kosztów podatku dochodowego od osób prawnych wg stawki 19 % w kwocie 4.631,44 zł, a także kosztów prowizji wypłaconej pośrednikowi kredytowemu w kwocie 1.034,40 zł. Zważyć jednak należy, iż powód w żaden sposób nie udowodnił swoich twierdzeń w powyższym zakresie. Przede wszystkim powód nie przedłożył dowodu potwierdzającego odprowadzenie podatku CIT we wskazanej kwocie. Natomiast, na dowód poniesienia kosztów pośrednictwa powód załączył niepodpisany przez nikogo załącznik do umowy pośrednictwa (zresztą opatrzony nadrukiem „wzór”). Z uwagi na brak podpisów należy uznać przedłożone pismo jedynie za projekt załącznika do umowy. Nie ma żadnych podstaw, aby przyjąć, że powoda rzeczywiście łączyła umowa pośrednictwa, na podstawie której zobowiązany był do ponoszenia kosztów prowizji na rzecz osób trzecich. W tym przypadku również powód nie udowodnił, że faktycznie zapłacił pośrednikowi prowizję we wskazanej wysokości, albowiem nie załączył na tę okoliczność żadnych wiarygodnych dowodów (np. potwierdzenie przelewu bankowego). Zwrócić przy tym należy uwagę, że pozwana jako konsument nie miała rzeczywistego wpływu na wysokość prowizji przyznawanej agentowi, nie łączyły jej żadne umowy, które nakładałyby na nią obowiązek pokrycia kosztów prowizji agenta. Nie miała również możliwości ustalenia czy ich świadczenie jest ekwiwalentne i uzasadnione okolicznościami. Mało tego, na etapie zawierania umowy – a ta data jest miarodajna przy ocenie postanowień umownych pod kątem abuzywności – pozwana jako konsument nie otrzymała żadnych informacji o tym, jakie konkretnie koszty są finansowane z opłaty prowizyjnej. Takie informacje powód przedstawił dopiero w toku niniejszego postępowania. Konsument nie miał zatem przy podpisaniu umowy możliwości podjęcia należycie przemyślanej, rozsądnej decyzji w przedmiocie zawarcia umowy, skoro nie przedstawiono mu pełnej informacji o kosztach związanych z wyżej wskazanym produktem finansowym. Ponadto, należy zauważyć, że wymienione koszty stanowią łącznie kwotę 5.665,40 zł, podczas gdy wysokość opłaty wynosi prawie 15.000 zł. Zdaniem Sądu zastrzeżenie tak wysokiego wynagrodzenia bez odniesienia do konkretnych, faktycznie poniesionych kosztów nie może zostać uznane za postępowanie uczciwe i zgodne z dobrymi obyczajami. Powód powołał się na maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, które mogą być pobierane od konsumentów (art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim). Nie mniej wysokość tych kosztów nie może być kształtowana dowolnie i w oderwaniu od kosztów faktycznie ponoszonych w związku z realizacją konkretnej umowy. Niedopuszczalnym jest, aby firma zajmująca się udzielaniem pożyczek, wykorzystywała niekorzystne położenie pożyczkobiorcy, generując niezwykle zawyżone koszty. W toku niniejszego postępowania powód nie wykazał jakie konkretne czynności związane z obsługą przedmiotowej umowy wiązały się z tak znacznymi kosztami. W tym stanie rzeczy należało uznać, że skoro powód nie udowodnił, że tak znaczne koszty faktycznie zostały przez niego poniesione w związku z wykonaniem umowy czy za konkretne świadczenia dodatkowe spełnione na rzecz konsumenta, to brak podstaw do uwzględnienia wynagrodzenia prowizyjnego. Zastrzeżenie przez ustawodawcę pozaodsetkowych kosztów kredytu nie oznacza, że powodowi przysługiwało w każdym przypadku uprawnienie do naliczania kosztów

maksymalnych i stosowania przy umowach wzorców umownych kształtujących wzajemne prawa i obowiązki stron w sposób niezgodny z zasadami współżycia społecznego. Zamieszczony w ustawie matematyczny wzór nie może stanowić podstawy i sposobu obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych przez dodawanie kwot nieuzasadnionych kosztów i nie może korzystać z ochrony prawnej. Zważywszy na znaczną wysokość obu kosztów w stosunku do kapitału pożyczki, nie budzi wątpliwości, że postanowienia umowne przewidujące obowiązek poniesienia tych kosztów rażąco naruszają interesy konsumenta.

Podkreślić należy, iż postanowienia dotyczące wynagrodzenia prowizyjnego jak i wynagrodzenia za dodatkową usługę (...) nie dotyczyły głównych świadczeń stron. Stanowią one świadczenia uboczne, dodatkowe. Świadczeniem głównym jest kapitał pożyczki w kwocie 17.000 zł. Z tych względów możliwa była kontrola spornych klauzul pod kątem abuzywności.

Zatem, dokonując rozliczenia pożyczki Sąd przyjął, że pożyczkobiorca zobowiązany jest do spłaty kapitału pożyczki (17.000 zł), opłaty przygotowawczej (129 zł), a także odsetek umownych. Stosownie do pkt 1.2 umowy pożyczka była oprocentowana według stałej stopy oprocentowania wynoszącej 9,94 % w skali roku. Z powyższego zapisu umownego wynika, że odsetki były naliczane od kapitału pożyczki, a więc kwoty 17.000 zł. Natomiast w świetle zapisów umowy powodowi nie przysługiwało prawo do naliczania odsetek od kwoty opłaty przygotowawczej. Z treści umowy wynika, że całkowita kwota do zapłaty wynosi 41.376 zł. Po pomniejszeniu tej kwoty o kapitał (17.000 zł), opłatę przygotowawczą (129 zł), wynagrodzenie prowizyjne (14.871 zł) i wynagrodzenie za (...) (2.000 zł) Sąd ustalił, że kwota odsetek umownych wynosi w sumie 7.376 zł. Taka kwota odsetek niewątpliwie została wyliczona od kwoty 34.129 zł, a więc obejmującej również opłatę przygotowawczą i opłaty przewidziane przez klauzule uznane za abuzywne. Taki sposób wyliczenia odsetek nie znajduje podstawy w umowie. Z ustaleń Sądu wynika, że kwota odsetek umownych obliczonych od kapitału pożyczki tj. od kwoty 17.000 zł wynosi 3.672,36 zł. Łączne zobowiązanie pozwanej wynosiło zatem 20.801,36 zł (kapitał - 17.000 zł, odsetki od kapitału wg stałej stopy procentowej 9,94 % - 3.672,36 zł, opłata przygotowawcza - 129 zł). Zważywszy, iż pozwana spłaciła łącznie kwotę 11.504 zł to aktualnie do zapłaty pozostaje jedynie kwota 9.297,36 zł.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 720 kc, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9.297,36 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 27 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty. Podstawę do naliczania odsetek za opóźnienie stanowi pkt 4.1 umowy pożyczki. Przewidziana stopa procentowa nie przekracza wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Zważywszy, iż pismem z dnia 22 stycznia 2020r. powód cofnął pozew co do kwoty 7.160 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie, na podstawie art. 355 kpc w zw. z art. 203 § 1 i 3 kpc. Oceniając czynność procesową powoda w myśl przepisu art. 203 § 4 kpc Sąd nie dopatrył się okoliczności wskazujących na to, aby czynność ta była sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzała do obejścia prawa. Jak wynika z oświadczenia powoda w toku niniejszego postępowania pozwana spłaciła kwotę 7.160 zł.

Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie na mocy art. 720 kc a contrario.

O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 100 kpc, uznając, że powód wygrał niniejszy spór w 44 % (tj. co do kwoty 16.457,36 zł przy wartości przedmiotu sporu wynoszącej 37.057,88 zł), zaś pozwana w 56 %. Zważyć bowiem należy, iż powoda należało uznać za stronę wygrywającą niniejszą sprawę także w zakresie w jakim cofnął pozew, albowiem powyższa czynność procesowa była skutkiem zaspokojenia roszczenia przez pozwaną w toku procesu. Strona powodowa poniosła koszty w postaci opłaty sądowej od pozwu w kwocie 464 zł i opłaty uzupełniającej w kwocie 1.389 zł, łącznie zatem w kwocie 1.853 zł, z czego należy jej się zwrot kwoty 815,32 zł oraz poniosła koszty w postaci opłaty za czynności fachowego pełnomocnika w kwocie 3.617 zł, z czego przysługuje jej zwrot kwoty 1.591,48 zł. Łącznie powodowi należy się zatem zwrot od pozwanej kwoty 2.406,80 zł. Natomiast pozwanej należy się od powoda zwrot kwoty 2.025,52 zł stanowiącej 56 % poniesionych kosztów zastępstwa procesowego (3.617 zł). Po wzajemnym skompensowaniu należności należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 381,28 zł.